

Завідувачі кафедри гідрології та гідроекології

№ п/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	Роки роботи завідувачем
1	Назаров Віктор Олександрович, доктор технічних наук, професор	1949-1962 рр.
2	Пишкін Борис Андрійович, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент АН УРСР	1962-1967 рр.
3	Пустовойт Степан Пилипович, кандидат географічних наук, в.о. професора	1967-1976 рр.
4	Пелешенко Василь Іларіонович, доктор географічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України	1976-1993 рр.
5	Горєв Леонід Миколайович, доктор географічних наук, професор	1993-1999 рр.
6	Хільчевський Валентин Кирилович, доктор географічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України	з 2000 р.

Назаров Віктор Олександрович

завідувач кафедри в 1949 - 1962 рр., інженер-гідролог, доктор технічних наук, професор (31.03.1893, м. Сатка Челябінської обл. (Росія) -м.Київ)

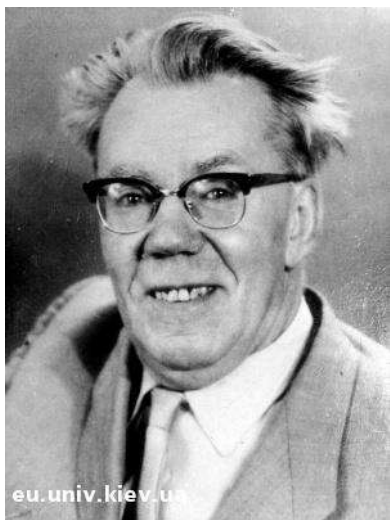
Доктор технічних наук, професор, інженер-гідролог. Учасник Великої вітчизняної війни (1941-1945 рр.), Нагороджений орденом Червоної Зірки. Закінчив Петроградський інститут інженерів шляхів сполучення в 1922 р. Працював у системі

Гідрометслужби Україна - займався гідрологічними прогнозами, очолював Київську науково-дослідну гідрологічну обсерваторію (1946-1949 рр.). У Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка працював завідувачем кафедри гідрології суші (тепер кафедра гідрології та гідроекології) географічного факультету протягом 1949-1962 рр..

Виконав дослідження, присвячені режиму стоку річок України та розробці методів гідрологічних прогнозів. Проводив дослідження, пов'язані з вирішенням важливих народно-господарських проблем (будівництво Дніпровської ГЕС, обводнення Донбасу та Криворіжжя). Разом з Є. В. Опоковим і А. В. Огієвським розробив методи прогнозів висоти весняного водопілля Дніпра та його приток. Вніс значний вклад у становлення гідрологічного прогнозування в Україні. Автор численних наукових публікацій зокрема: Наслідки

довгострокових прогнозів висот повеней річок Дніпра, Прип'яті, Десни, Південного Бугу за 1928 р. // Підсумки 5-річного досвіду прогнозів. -К., 1928; Катастрофічна повінь в 1931 р. на Дніпрі та її прогноз. - Харків, 1934; Середній багаторічний стік, коефіцієнти стоку і їх розподіл по території УРСР. // Вісник метеорології і гідрології, 1935. № 5.

Література: Географічна енциклопедія України. Т.2, 1990; Хільчевський В.К. Кафедра гідрології і гідрохімії: освіта і наука. - К.: Ніка-центр, 2000; Географи Київського університету. Довідник. - К.: ВГЛ «Обрії», 2003.

Пишкін Борис Андрійович

завідувач кафедри в 1962-1967 рр., гідротехнік, гідролог, член-кореспондент АН України, доктор технічних наук, професор (03.09. 1893, м. Казань (Росія) - 29.01.1970, м. Київ)

Доктор технічних наук, професор, член-кореспондент АН України, гідротехнік, гідролог. Учасник Великої вітчизняної

війни (1941-1945 рр.).

Закінчив Московську сільськогосподарську академію ім. К.А. Тімірязєва за фахом гідротехнік (1924р.). Працював у водогосподарських організаціях Середньої Азії, Закавказзя. Завідував кафедрою в Омському сільськогосподарському інституті, викладав у Київському гідромеліоративному інституті.

Протягом 1945-1948 рр.. працював у секції водогосподарських проблем АН України.

У Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка працював завідувачем кафедри гідрології суші (тепер гідрології та гідроекології) географічного факультету протягом 1962-1967 рр.. При цьому одночасно був завідувачем відділу в Інституті гідрології та гідротехніки АН України (тепер Інститут гідромеханіки НАН України). Виконав дослідження з питань динаміки берегів морів і водосховищ, зокрема теорії гідродинаміки прибережної зони, дії вітрових хвиль на гідротехнічні споруди і береги, а також циркуляції двофазних потоків в трубопроводах і річках. Розробив методи захисту берегів від затоплення і розмивання, а також захисту водозаборів і портів від замулення. Створив новий науковий напрямок - динаміка берегів водосховищ.

Ним опубліковано близько 200 наукових праць, у тому числі 4 монографії: "Лісосплав і лісосплавні споруди на річках України" (К., 1955, у співавторстві), "Дослідження вздовж берегового руху наносів на водосховищах" (К., 1967, у співавторстві), "Регулювання вздовж берегового потоку наносів" (К., 1972, у співавторстві), "Динаміка берегів водосховищ" (К., 1973).

Література: Географічна енциклопедія України. Т.3, 1993; Хільчевський В.К. Кафедра гідрології і гідрохімії: освіта і наука. - К.: Ніка-центр, 2000; Географи Київського університету. Довідник. - К.: ВГЛ «Обрії», 2003.

Пустовойт Степан Пилипович

завідувач кафедри в 1967-1976 рр., інженер-меліоратор, гідролог, кандидат географічних наук, в.о. професора (15.09.1899, с. Красносілка Олександрійського р-ну Кіровоградської обл. - 04.09.1994, м. Київ)

Кандидат географічних наук, доцент, гідролог. Учасник Великої вітчизняної війни (1941-1945 рр.), Відзначений урядовими нагородами. Закінчив в 1926 р. Київський гідромеліоративний інститут за спеціальністю інженер-меліоратор. Працював інженером меліоратором, викладав у Київському лісогосподарському інституті, очолював сектор мережі Гідрометслужби України, викладав у Київському гідромеліоративному інституті.

У Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка працював з 1949 р. - старшим викладачем, доцентом, а протягом 1967-1976 рр. - завідувачем кафедри гідрології суші (тепер гідрології та гідроекології) географічного факультету. Виконав дослідження з розрахунками окремих гідрологічних характеристик річок України, впливу осушення боліт і заболоченості території на стік, по режиму рівнів води і льодовому режиму річок окремих регіонів, річному і мінімального стоку.

Автор і співавтор понад 60 наукових і навчально-методичних праць, у тому числі "Загальна гідрологія", К., 1966; "Середньорічний стік на території України", К., 1968; "Гідрометрія", К., 1974. Читав спецкурси: "Гідрометрія", "Вчення про стік", "Водогосподарські розрахунки".

Література: Хільчевський В.К. Кафедра гідрології і гідрохімії: освіта і наука. - К.: Ніка-центр, 2000; Географи Київського університету. Довідник. - К.: ВГЛ «Обрії», 2003.

Пелешенко Василь Іларіонович

завідувач кафедри в 1976-1993 рр., гідроголог, гідрохімік, доктор географічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України

Народився 28.06.1927, с. Долина Обухівського р-ну Київської обл.

Доктор географічних наук, професор, заслужений професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заслужений діяч науки і техніки України, почесний працівник гідрометслужби України, гідроголог, гідрохімік.

У 1957 р. закінчив Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка за фахом геолог-гідроголог. Залишився працювати в університеті інженером, старшим викладачем на кафедрі гідрогології та інженерної геології геологічного факультету.

У 1968-1971 рр.. - працівник відділу науки ЦК Компартії України. З 1971 р. почав працювати на кафедрі гідрології суші географічного факультету університету доцентом і організував проблемну н.-д. лабораторію гідрохімії (тепер гідроекології та гідрохімії).

У 1976 р. очолив цю кафедру, яка за його ініціативи була перейменована на кафедру гідрології і гідрохімії (тепер гідрології та гідроекології).

Протягом 1993-2002 рр.. - професор кафедри.

У 2002-2004 рр.. - провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії гідроекології та гідрохімії.

Засновник гідрохімічної школи в університеті. Розробив методологію оцінки взаємозв'язку хімічного складу різних типів природних вод і принципи кількісної оцінки впливу антропогенних чинників на формування гідрохімічного режиму річок. У 1981 р. захистив докторську дисертацію на географічні науки на тему "Оцінка взаємозв'язку хімічного складу різних типів природних вод території України" за спеціальністю "гідрохімія" (в Гідрохімічному інституті, м. Ростов-на-Дону). Зробив значний внесок у формування меліоративної гідрохімії.

Ініціатор створення Богуславського гідролого-гідрохімічного стаціонару кафедри (1981 р.).

Підготував 2 докторів наук і п'ять кандидатів наук.

В. І. Пелешенко є автором і співавтором близько 200 наукових публікацій, з яких 25 книг: зокрема - "Оцінка взаємозв'язку хімічного складу різних типів природних вод (на прикладі рівнинної частини території України)", К., 1975; "Гідрохімія України" , 1995; "Гідрогіологія з основами інженерної геології". К., 2002.

Брав участь в експедиціях на Забайкаллі, Шацьких озерах, річках басейну Дніпра та Дунаю (зарубіжна), водоймах-охолоджувачах АЕС на території України та Смоленської АЕС у Росії, 30-км зоні ЧАЕС. Був головою спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій (1993-2003 рр..), Член редколегій наукових збірників.

Нагороджений орденами "Знак пошани" (1970 р.), "За заслуги - III ступеня" (1997 р.) і "Заслуги - II ступеня" (2002 р.).

Література: Географічна енциклопедія України. Т.3, 1993; Хільчевський В.К. Кафедра гідрології і гідрохімії: освіта і наука. - К.: Ніка-центр, 2000; Географи Київського університету. Довідник. - К.: ВГЛ «Обрії», 2003.

Горєв Леонід Миколайович

*завідувач кафедри в 1993-1999 рр., гідрогіолог,
гідрохімік, доктор географічних наук, професор (03.08.1939, м.
Ромни Сумської обл. - 18.11.1999, м. Київ)*

Доктор географічних наук, професор, почесний працівник Гідрометслужби України, гідрогіолог, гідрохімік. Закінчив Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка за фахом геолог-гідрогіолог в 1963 р. Працював інженером-гідрогіологом, начальником партії тресту Київгеологія (1966-1971 рр.). У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка працював з 1971 р. - старшим науковим співробітником проблемної науково-дослідної лабораторії гідрохімії; доцентом, професором, а протягом 1993-1999 рр.. - завідувачем кафедри гідрології і

гідрохімії (тепер гідрології та гідроекології) географічного факультету.

У 1986 р. захистив докторську дисертацію на географічні науки на тему "Теоретичні та методологічні основи гідрохімії зрошуваних земель" за спеціальністю "гідрохімія" в Гідрохімічному інституті (м. Ростов-на-Дону).

Виконав дослідження з меліоративної гідрохімії, основам моделювання в гідрохімії та гідроекології, оптимізації екосередовищ. Відомі його дослідження, пов'язані з проблемою оцінки, прогнозування, регулювання, менеджменту та оптимізації якості природних вод, підвищення ефективності зрошувальних меліорацій. Значною мірою займався теоретичними питаннями гідрохімії. Створив 7 нових спецкурсів для студентів кафедри. Мав понад 200 наукових публікацій, у тому числі 41 книгу: зокрема - "Меліоративна гідрохімія", К., 1984; "Оптимізація екосередовищ" - 3 томи, К., 1997; "Гідроекологічне моделювання", К., 1999).

Література: Географічна енциклопедія України. Т.1, 1989; Хільчевський В.К. Кафедра гідрології і гідрохімії: освіта і наука. - К.: Ніка-центр, 2000; Географи Київського університету. Довідник. - К.: ВГЛ «Обрії», 2003.

Хільчевський Валентин Кирилович

*завідувач кафедри з 2000 р., гідролог, гідрохімік,
гідроеколог, доктор географічних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України*

Народився 23.12.1953 р. на Київщині.

Гідролог, гідрохімік, гідроеколог, академік АН Вищої освіти України (2006 р.), почесний працівник Гідрометслужби України (2003 р.), відмінник освіти України (2004 р.). Закінчив в 1976 р. Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка, географічний факультет за спеціальністю географ-гідролог, спеціалізація - гідрохімія. З 1976 р. по 1988 р. працював в проблемній н.-д. лабораторії гідроекології та гідрохімії географічного факультету на посадах інженера, старшого інженера, молодшого та старшого наукового співробітника. У 1988-1989 рр.. проходив наукове стажування і читав лекції в Бухарестському університеті (Румунія). З 1989 р. - доцент, з 1997 р. - професор, з 2000 р. - завідувач кафедри гідрології та гідроекології географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

У 1984 р. в Гідрохімічному інституті (м. Ростов-на Дону, Росія) захистив під керівництвом професора В. І. Пелешенка кандидатську дисертацію «Зміна хімічного складу річкових вод басейну Верхнього Дніпра під впливом антропогенного чинника» (включаючи територію Росії, Білорусі та України) (спеціальність - гідрохімія). У 1996 р. захистив докторську дисертацію в Київському університеті «Оцінка впливу агрохімічних засобів на

стік хімічних речовин та якість поверхневих вод (на прикладі басейну Дніпра)", спеціальність - гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія.

Виконав дослідження, присвячені теоретичним основам формування хімічного складу поверхневих вод під впливом антропогенних факторів, проблемам регіональної гідрохімії і моніторингу якості вод, теоретичним і прикладним питанням гідроекології, поклав початок новому науковому напрямку - агрогідрохімія. Запропонував сучасну класифікацію природних вод за мінералізацією для прикладних цілей. Брав участь в експедиціях на Азовському морі, Шацьких озерах, в басейнах річок Прип'яті, Дніпра, Південного Бугу, Сулинського і Георгіївського рукавів Дунаю, річок Південних Карпат і плато Трансільванії, північно-західної частини Чорного моря, водоймах-охолоджувачах Смоленської, Рівненської, Хмельницької АЕС .

Став ініціатором створення та головним редактором наукового збірника "Гідрологія, гідрохімія гідроекологія" (2000 р.), започаткував проведення Всеукраїнських наукових конференцій "Гідрологія, гідрохімія гідроекологія" (2001). Ініціатор перейменування в 2002 р. кафедри гідрології і гідрохімії на кафедру гідрології та гідроекології. В.К. Хільчевський підготував 3 докторів і 6 кандидатів наук. Автор понад 220 наукових праць серед яких понад 30 книг. Співавтор низки карт з якості вод в "Гідрохімічному атласі СРСР" (1990) і "Національному атласі України" (2007). Член редколегії та автор статей, виданої в 2006-2008 рр., тритомної "Екологічної енциклопедії".

Сучасні наукові інтереси - розвиває основи гідрохімії регіональних басейнових систем, охарактеризував сучасний гідрохімічний і гідроекологічний стан низки річкових басейнів України в серії монографій (2005-2011рр.).

Викладає курси лекцій - «Основи гідрохімії», «Водопостачання та водовідведення - гідроекологічні аспекти», «Комплексне використання і охорона водних ресурсів».

Голова спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій, заступник голови науково-методичної комісії з гідрометеорології та державної акредитаційної комісії Міносвіти і науки України. Був членом експертної ради ВАК України, вченої ради університету. Член редколегій низки наукових журналів та збірників. Нагороджений Почесними грамотами Київського міського голови (2002 р.), Міносвіти і науки України (2003 р.), Держводгоспу Україна (2006 р.).

Основні наукові праці:

- Гідроекологічний стан басейну Горині в районі Хмельницької АЕС: Монографія / за ред. В. К. Хільчевського. - К.: Ніка-центр. - 2011.-176с.
- Водні ресурси та якість річкових вод басейну Південного Бугу: Монографія / за ред. В. К. Хільчевського. - К.: Ніка-центр. - 2009.-184с.
- Хільчевський В.К., Дубняк С.С. Основи океанології. Підручник.-К.: ВПЦ "Київський університет". - 2008. - 255с.
- Загальна гідрологія: Підручник. / за ред. В. К. Хільчевського і О. Г. Ободовського. К.: ВПЦ «Київський університет» - 2008. - 399с.
- Гідролого-гідрохімічна характеристика мінімального стоку річок басейну Дніпра: Монографія / за ред. В.К. Хільчевського. - К.: Ніка-центр. - 2007. - 184с.
- Національний атлас України / за ред. Б. Є. Патона, А. П. Шпака, Л. Г. Руденка та ін - К.: ДНВП «Картографія». - 2007. - С. 181, 409, 410.
- Будник С.В., Хильчевский В.К. Гидродинамика и гидрохимия склоновых водотоков: Монография. – К.: ИГЛ «Обрії». – 2005. – 368с.
- Хільчевський В.К. Гідрохімія океанів і морів: Навчальний посібник. - К.: ВПЦ "Київський університет". - 2003. -114с.
- Хільчевський В.К. Водопостачання і водовідведення. Гідроекологічні аспекти: Підручник. - К.: ВПЦ "Київський університет". - 1999. - 319с.

- Пелешенко В.І., Хільчевський В.К. Загальна гідрохімія: Підручник. - К.: Либідь. - 1997. - 384с.
- Хільчевський В.К. Роль агрохімічних засобів у формуванні якості вод басейну Дніпра: Монографія. - К.: ВПЦ "Київський університет". - 1996. - 222с.
- Горев Л.І., Пелешенко В.І., Хільчевський В.К. Гідрохімія України: Підручник. - К.: Вища школа. 1995. - 307с.
- Гидрохимический атлас СССР. - М.: ГУГК, 1990. - С. 59-66.

Інформацію про В.К. Хільчевського можна знайти: Кафедра гідрології і гідрохімії: освіта і наука. - К.: Ніка-центр, 2000; Водоснабжение и водоотведение: Энциклопедия. - К., 2002; Українські гідрологи, гідрохіміків, гідроекологи.- К.: Ніка-центр, 2004; Географічний факультет у персоналіях. Довідник. - К.: ВГЛ "Обрії", 2008; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Шляхами успіху. - К.: 2008; Вчені України-еліта держави.К.,2010.